

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ ÜNİVERSİTE SEÇMELİ DERS TANITIM FORMU

Bölüm / Anabilim dalı	İLAHİYAT/ TEFSİR		
Dersin Adı	KUR'AN'A ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR		
Dersin Yarıyılı	Güz ☐	Bahar ☐	
Dersin Dili	Türkçe ☐	İngilizce ☐	
Dersin Kredisi	Teorik (2) ☐	Uygulama (0) ☐	Toplam Kredi(2) ☐
Dersin AKTS	3,00		
Dersin Öğrenim Türü	ÖRGÜN ÖĞRETİM / SEÇMELİ		
Dersin Amacı	Kur'an tefsirine dair çağdaş yaklaşımların analiz edilmesi ve Kur'an'ın temel konu ve amaçları doğrultusunda çağdaş ihtiyaç ve problemlerin çözümüne öneriler sunmaktır.		
Dersin İçeriği	Dersin temel içeriği modern döneme dair meselelerin Kur'an penceresinden yeni / yenilenmiş yöntem ve yaklaşımlarla incelenmesidir. Bu çerçevede şu konular öne çıkmaktadır: Çağdaş Yorumların Ortaya Çıkış Sebepleri ve Çağdaş Yorumlar: I. Çağdaş yorumlardan önceki dönem: A- Orta Çağda İslam Ülkeleri ve Avrupa B- Orta Çağ Avrupa'sında Din-ilim İlişkileri C- Orta Çağ Avrupa'sında Engizisyon Mahkemeleri ve zulümleri II. Çağdaşlık, Modernizm ve Benzeri Fikirlerin İslâm Ülkelerine Girişi ve Sebepleri III. İslâm dünyasında, pozitivist ve naturalist düşüncenin yansıması olarak ortaya çıkan yaklaşımlar: A- Batılı düşüncelerin tamamen ve aynen kabul edilmesini teklif edenler B- Batılı düşüncelerin tamamen reddedilmesini teklif edenler. C- İlmî bir incelemeden sonra kısmen kabul ve kısmen reddedilmesini teklif edenler. IV. Kavramların açıklanması/anlamları A- Klasik İslam Düşüncesi B- Çağdaş Düşünce C- Modernleşme Klasik dönemde meşhur olan dirayet ve rivayet tefsirleri İslam dünyasında ortaya çıkan çağdaş yorumlar ve temsilcileri A- Hindistan'da ortaya atılan çağdaş yorumlar ve Seyyit Ahmet Han B- Mısır'da ortaya atılan çağdaş yorumlar ve Muhammed Abduh, Reşid Rıza; Takdir ve tenkid edilen yönleriyle ictimâî tefsir ekolü Çağdaş modernistlerin Kur'an'ı tefsir Yöntemleri. A- Yorumbilim B- Tarihsellik C- Orijinal dildeki metinleri elde olmayan mukaddes Kitaplar için uygun olan bu yöntemlerin Kur'an'a uygulamanın gereksizliği Uluhiyyet, Nübüvvet ve Âhiretle ilgili âyetler ve tefsirleri Nübüvvetle ilgili âyetler ve tefsirleri Âhiretle ilgili âyetler ve tefsirleri İbadatların amacı ve nefis terbiyesindeki önemi Oruç ibadetiyle ilgili âyetler ve oruç tutamayanlara verilen ruhsat.		
Dersin Önkoşulları	Yok		
Dersi Verenler	Yrd. Doç. Dr. Abdullah Bayram	mail : abduallahbayram61@hotmail.com	
Dersin Yardımcıları		mail :	
Dersin Staj Durumu	-		
Ders Kaynakları	1. İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi, I-II, Ankara 1988 2. Muhsin Demirci, Tefsir Tarihi, İstanbul 2008 3. Muhsin Demirci, Tefsir Usulü ve Tarihi, İstanbul 2001 4. Ignaz Goldziher, Mezahibü't-Tefsiri'l-İslami, (Arapça'ya Çev.: Abdulhalim en-Neccar), Kahire 1374/1955; (Türkçe'ye Çev.: Mustafa İslâmoğlu), İslâm Tefsir Ekolleri, İstanbul 1997 5. J.M.S.Baljon, Kur'ân Yorumunda Çağdaş Yönelimler, Ankara 2000		

			6. J.J.G. Jansen, Kur’ân’a Yaklaşımlar, Ankara 1999 7. Çağfer Karadaş, Çağdaş İslam Düşünürleri, Bursa 2003. 8. Polat, Fethi Ahmet. Çağdaş İslâm Düşüncesinde Kuran’a Yaklaşımlar: Arkoun, Hanefi ve Ebu Zeyd Örneği. İstanbul: İz Yayıncılık, 2007. 9. Koç, Zafer. “Kur’an Tefsirinde Yöntem Arayışları”. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 2007. 10. Demir, Şehmus. “Kur’an’ın ‘Yeniden Yorumlanması’ Düşüncesinin Batı’yla Münasebet Bağlamında Ele Alınışı”. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2002.			
Dersin Yapısı			Araştırma ve analiz			
Planlanan Öğrenme Aktiviteleri ve Metodları			Anlatım / sözlü ve tartışma			
Ders Değerlendirme Ölçütleri			Ders AKTS Hesaplama İçeriği			
Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkısı (%)	Etkinlik	Sayısı	Süre	Toplam İş Yüğü(Saat)
Ara Sınav	1	100	Ders Süresi			
Kısa Sınav			Sınıf Dışı Çalışma Süresi			
Ödev			Ara Sınavlar	40		
Devam			Yarıyıl Sonu Sınavı	60		
Uygulama			Toplam İş Yüğü : 74 saat			
Proje			AKTS Kredisi : 3,00			
Yarıyıl Sonu Sınavı	1					
Dersin Öğrenme Çıktıları						
Ders Konuları						
Hafta	Konu			Ön Hazırlık	Dökümanlar	
1	Çağdaş Yorumların Ortaya Çıkış Sebepleri Ve Çağdaş Yorumlar: I. Çağdaş yorumlardan önceki dönem: A- Orta Çağda İslam Ülkeleri ve Avrupa B- Orta Çağ Avrupa’sında Din-ilim ilişkileri C- Orta Çağ Avrupa’sında Engizisyon Mahkemeleri ve zulümleri					
2	II. Çağdaşlık, Modernizm ve Benzeri Fikirlerin İslâm Ülkelerine Girişi ve Sebepler					
3	III. İslâm dünyasında, pozitivist ve naturalist düşüncenin yansıması olarak ortaya çıkan yaklaşımlar: A- Batılı düşüncelerin tamamen ve aynen kabul edilmesini teklif edenler B- Batılı düşüncelerin tamamen reddedilmesini teklif edenler. C- İlmî bir incelemeden sonra kısmen kabul ve kısmen reddedilmesini teklif edenler.					
4	V. Kavramların açıklanması/anlamları A- Klasik İslam Düşüncesi B- Çağdaş Düşünce C- Modernleşme					
5	Klasik dönemde meşhur olan dirayet ve rivayet tefsirleri					
6	İslam dünyasında ortaya çıkan çağdaş yorumlar ve temsilcileri					
7	A- Hindistan’da ortaya atılan çağdaş yorumlar ve Seyyit Ahmet Han					

8	Ara Sınav		
9	B- Mısır’da ortaya atılan çağdaş yorumlar ve Muhammed Abduh, Reşid Rıza; Takdir ve tenkid edilen yönleriyle ictimâî tefsir ekolü		
10	Çağdaş modernistlerin Kur’an’ı tefsir Yöntemleri. A- Yorumbilim B- Tarihsellik C- Orijinal dildeki metinleri elde olmayan mukaddes Kitaplar için uygun olan bu yöntemlerin Kur’an’a uygulamanın gereksizliği		
11	Uluhiyyet, nübüvvet ve âhiretle ilgili âyetler ve tefsirler		
12	Nübüvvetle ilgili âyetler ve tefsirleri		
13	Âhiretle ilgili âyetler ve tefsirleri		
14	İbadatlerin amacı ve nefis terbiyesindeki önemi		
15	Oruç ibadetiyle ilgili âyetler ve oruç tutamayanlara verilen ruhsat		
16	Dönem Sonu Sınavı		
Dersin Program Çıktılarına Katkısı		1-Kur’an ve diğer Mukaddes kitapların metinleşme süreçlerindeki farklılıkları, metotları ve bunlardan kaynaklanan problemleri kavrayabilme. 2-Klasik tefsir ekollerinin zaafılarını, yetersiz kaldığı alanları, çağdaş tefsir ekollerinin çeşitlerini ve ortaya çıkış sebeplerini bilebilme. 3-Kur’an tefsirinde ortaya çıkan yöneliş farklılıklarını ve sebeplerini kavrayabilme. 4-Çağdaş tefsir ekollerinin özelliklerini, görüşlerini, takdir edilen ve tenkide uğrayan yönlerini kavrayabilme. 5-Kur’an’ın dinlerarası diyaloga verdiği önemi ve toplumlar arası ilişkilerde esas olan barışın dayandığı kuralları ve savaşı kaçınılmaz hale getiren sebepleri kavrayabilme. 6-İslam kültüründe “Zarurat-ı Hamse” diye ifade edilen temel hak ve hürriyetlerin korunması esasına dayalı sosyal barış ve hoşgörü ile ilgili âyetleri anlayıp yorumlayabilme.	